

November 2019

LULAB - Læreruddannelsen som udviklingslaboratorium for god undervisning

- Definition, kriterier og projekter 2019-20.

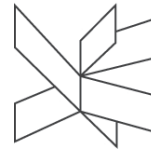
Definition af LULAB

Læreruddannelsen som udviklingslaboratorium handler om udvikling af gode undervisnings- og arbejdsformer gennem iterative processer, hvor undervisere og studerende udvikler, afprøver, undersøger, evaluerer og formidler nye indsigter. Undervisnings- og arbejdsformer er fagligt og didaktisk velgennemtænkte, implicerer konkrete eksperimenter og ”øvebaner” for studerende og undervisere, samt involverer øvrige relevante aktører.

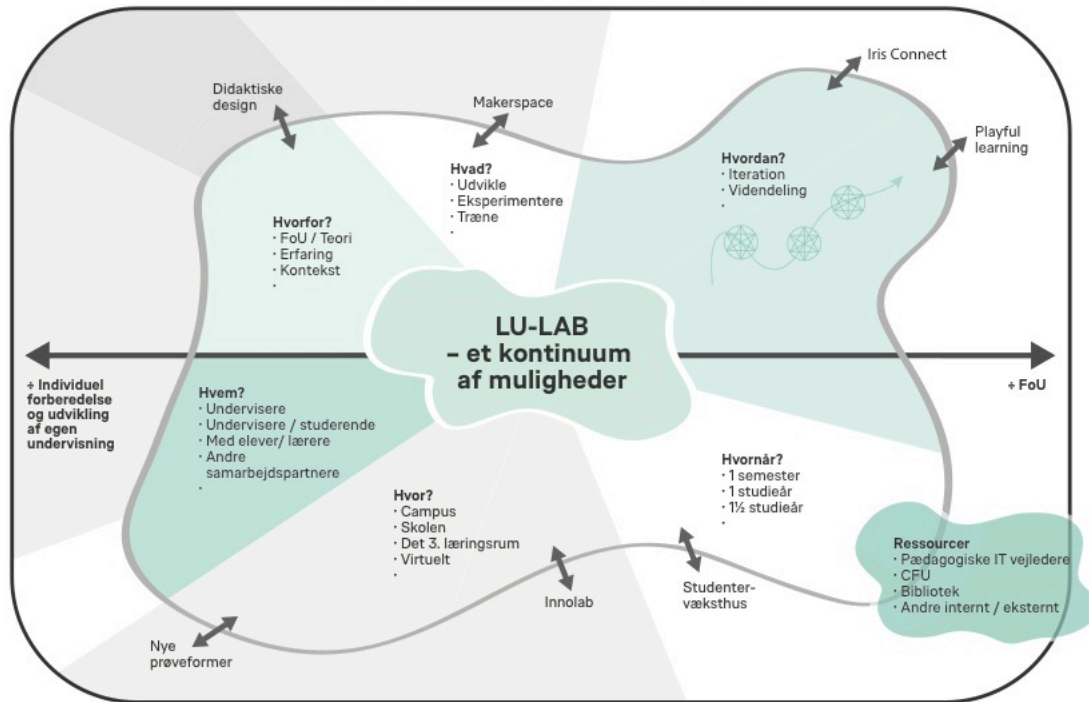
Kriterier

De følgende kriterier er anvendt som baggrund for tildeling af ressourcer:

- Det handler om didaktisk udvikling:
  - Projektet skal kunne ses som en del af en samlet vision om læreruddannelsen som centrum for didaktisk udvikling, særligt den del der relaterer til undervisning- og arbejdsformer.
- Der beskrives en iterativ udvikling:
  - Der anlægges en eksperimenterende tilgang ved at ”noget” udvikles, designes/re-designes, afprøves/implementeres og systematisk dokumenteres /evalueres/analyseres med anbefalinger til videreudvikling (ny iteration)
- Der præsenteres en klar begrundelse:
  - Initiativet begrundes kort med reference til teori/forskning og/eller argumenter relateret til konteksten (behov, muligheder, udfordringer, krav).
  - Det skal give mulighed for ”at gøre noget af det, vi ikke gør nu” inden for en bæredygtig ressourceramme
- Det sker i samarbejde:
  - Det handler om læring, udvikling og ”øvebaner” for både læreruddannere og lærerstuderende
  - Samarbejde mellem flere læreruddannere, og mellem læreruddannere og studerende,
  - Samarbejde med andre interne og/eller eksterne aktører.
- Der knyttes an til professionens praksis:
  - Der knyttes an til professionens praksis, som genstandsfelt i det der udvikles og/eller i samarbejde om udvikling.

Læreruddannelsen i VIA

Eksempler på LULAB projekter 2019-20

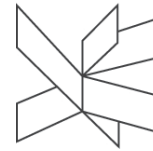
- Læreruddannelsen i Aarhus (LiA)
- Læreruddannelsen i Silkeborg (LISK)
- Læreruddannelsen i Skive (LISK)
- Læreruddannelsen i Nr.Nissum (LIN)

Overordnet kontakt om projekterne: hmo@via.dk, kontakt til deltagere: initialer i parentes efter navn@via.dk

Titel	Kort beskrivelse	Deltagere	Sted
Skrivelaboratorium	Der er behov for at styrke skriftligheden hos alle lærerstuderende. Skrivelaboratorier skal kvalificere og udvikle de studerendes skrivning både akademisk, professionsrettet og reflekterende, samt udvikle den studerendes arbejde med at udvikle skriveridentitet, herunder skrivelyst og -mod. Dette sker bl.a. gennem skriveworkshops tilknyttet fagene og kvalificering af peer feedback.	Grethe Dolmer (gedo) Anne Bock (bock) Jesper Hust (jehu) Chung Kim (chki) Bente Moesgaard (bmo)	LIÅ LIÅ LISK LIS LIN
Teori-praksiskoblinger i KLM	Studerende har i studiesamtaler refereret, at de oplever KLM-faget som fjernt fra praksis i professionen. Formålet med dette LULAB er at få de didaktiske samtaler og sammenhænge i den bredt sammensatte faggruppe etableret. Konkret skal der arbejdes på at skabe koblinger mellem videns- og færdighedsmål, og forbindelser til praksis gennem eksperimenterende undervisning og åben skole aktiviteter.	Jesper Garsdal (jega) Johannes Adamsen (joad) Johan Thorendal (jt) Lærke Groth (lagr) Anne Meulengracht (anme)	LIÅ

Læreruddannelsen i VIA

Udviklingslaboratorier 2019-2023

VIA University
College

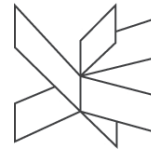
Læringspotentiale t i den eksplorative dialog	Det handler om de studerendes kollaborative samarbejde omkring skabelse af multimodalt undervisningsdesign, ligesom der er fokus på hvordan studerende kan facilitere og kvalificere elevernes arbejde med multimodal tekstproduktion. Praksissamarbejde vil være et væsentligt element i afprøvingerne.	Birgitte Madsen (bgma)	LIÅ
Lærerstudendes kommunikative kompetencer som undervisere som udgangspunkt for didaktisk udvikling af undervisning i mundtlighed i folkeskolens danskfag.	Udvikling af mundtlighed i undervisningen fremmes ved, at underviserne selv er dygtige kommunikatører. Derfor arbejdes der sideløbende med de studerendes egen mundtlighed og med arbejde med mundtlighed i undervisningen i praktikken. Efterfølgende videreudvikling af praksis pba. af de erfaringer de gør sig.	Peter Fregerslev (fr) Inger Maibom (im)	LIÅ LIS
Vlog – et redskab til professionel udvikling af 1. års studerendes uddannelsesforståelse	Det er afgørende for de studerende tidligt i studiet er at mestre rollen som studerende, dels som en forudsætning for et højt læringsudbytte, og dels for at komme igennem studiet med en høj studieintensitet. Dette LULAB har fokus på, hvordan underviserne kan arbejde med at tydeliggøre læreruddannelsens formål, indhold og organisering for førsteårsstuderende. Vi vil afprøve og eksperimentere med vlog'en som dokumentationsform og redskab til refleksion.	Sabine Thybo (thyb) Peter Sejr Christensen (pesc) Tine Kirkegaard Jensen (tine)	LIÅ
Idrætsfaget i didaktisk udvikling. Hvordan skaber vi sammenhæng og progression der udvikler de studerendes lærerfaglige udvikling i idrætsfaget i en ambitiøs læringskultur?	Idrætsfaggruppen er - ud fra ønsket om at styrke de studerendes lærerfaglige kompetencer, studieintensitet og tilknytning til praksisfeltet - i gang med at udvikle og afprøve tre didaktiske designs til basismodulerne. Et eksempel er et undervisningsforløb omkring atletik i skolen, der involverer eksterne partnere fra Aarhus kommune. Det overordnede formål er at udvikle en sammenhængende idrætslæreruddannelse med høj faglig kvalitet og en tydelig professionsrettethed.	Esben Volshøj (esvo) Anette Bloch (anbl) Erik Juhl (jl) Henrik Taarsted (hejo) Tue Fisker (tf) Susanne Storm (su)	LIÅ
Hvor og hvordan møder de studerende bevægelse implementeret i fagene på læreruddannelsen ?	Dette LULAB handler om, hvordan såvel undervisere som studerende implementerer og udvikler brugen af bevægelse og varierede læringsformer. Der igangsættes små aktionslærings-lignende tiltag inspireret af erfaringer med at implementere bevægelse og varierede læringsformer på igangværende specialiseringsmoduler. Målet er, at undervisere og studerende kan inspirere hinanden og blive klogere på deres brug af bevægelse.	Anette Bloch (anbl) Henrik Taarsted (hejo)	LIÅ

Skolen som uddannelsessted. Kvalitet i studie og arbejdsformer i lærerstudentens praktik	Undersøgelse og indhentning af viden om studie- og arbejdsformer i praktik på 3 skoler Udvikling og afprøvning af handleforslag til studie- og arbejdsformer og øget studieintensitet i praktik, erfa-opsamling og udvikling af nye tiltag i partnerskab omkring praktikken i en modulopdelt LU.	Dorthe A Christensen(dach) Leif Vibild (lvi) Peter Fregerslev (fr)	LIÅ
Laboratorieskolen	Projektet foregår på et hold i LIS, AUK og ELU over 3 semestre. De studerende eksperimenterer med undervisning, deltagelse i forældremøder og andre læreropgaver i samme klasse flere gange i løbet af hvert semester. Fokus på øget studieintensitet gennem praksissamarbejde og sammenhæng mellem modulerne.	Birte Debel Hansen (bdha) Astrid Dybbro (abro) Mikkel Wiskerchen (wisk) Louise Lottrup (loul) Katja K Hansen (kkh)	LIÅ
Læreruddannelsens treklange: Samarbejde mellem LG, naturfag og praktik	Dette LULAB vil omhandle udvikling af øverum og didaktisk design ift. brug af videoer til udvikling af undervisning. Pilotafprøvning på 2. årgangshold i forbindelse med praksissamarbejde og arbejde med videoklub i Iris Connect sideløbende med undervisningen. Erfaringer bygger videre på tidligere samarbejder vedr. filmclub i IRIS connect.	Leif Vibild (lvi) Harald Brandt (haba) Pernille Andersen (pa)	LIÅ
Samarbejde mellem AUK, ELU, SP	Fokus på kvalitet i forældresamarbejde. Projektet gennemføres i 1-2 intensiv studieuger på 1.årg, hvor de studerende øver, træner og arbejder med dialog, samtale, etik, klasselæreren som koordinator, mv gennem rollespil, case-beskrivelser, video, interviews, observationer, FoU-baseret teori, mv	Kari L Thomsen (kaly) Carsten Rønn (caro)	LIÅ
Samfundsfag – en demokratisk værkstøjskasse	Der er brug for en løbende og institutionaliseret praksistilknytning, hvor der udvikles kontinuerligt og ”ikke startes” forfra hver gang. Dette LULAB vil arbejde med en model for professionscirkler, hvor et eller to hold studerende, gennem tre moduler er tilknyttet to-tre prøveskoler. De studerende arbejder i professionscirkel sammen med lærere fra skolen og underviser fra LIA mhp. udvikling af arbejdsformer og indhold, som fremmer mere elevaktive, varierende og inkluderende læringsformer i samfundsfag.	Carsten Linding (cj)	LIÅ
Matematikdidaktiske øvebaner i læreruddannelsen	Fokus på udvikling af integrerede modulopgaver, hvor de studerende øver sig på centrale matematiklæreropgaver i samarbejde med praksis. Indsatsen skal styrke samarbejdet med praksis, og de studerende skal udvikle materialer, som anvendes i øvebaner med praksis	Heidie Clemens (hecl) Lise Dausen (daus) Matilde Madsen (masm) Kaj Østergaard (kost) Susanne Simoni Hedegård (suhe)	LIÅ
Udvikling af professionel dømmekraft hos den lærerstudent	Udviklingslaboratoriet er centreret omkring professionens praksis. Der arbejdes med erfarne læreres praksis og de studerendes egen praksis vha. praksisfortælling som metode mhp. at uddanne lærere, som på kvalificeret vis kan navigere i en kompleks og dilemmafyldt undervisning.	Anne Søndberg (ason) Jesper Pedersen (jerp)	LIS

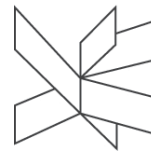
Læreruddannelsen i VIA

Udviklingslaboratorier 2019-2023

VIA University
College

Ind i lærerfaget – øvebaner og refleksionsrum på 1. årgang	Reorganisering af modulerne EL, LIS, Dansk og KLM med henblik på at udforske og tilrettelægge et studieforløb for et danskhold på 1. årgang. Fokus er på at etablere indholdsmæssige sammenhænge mellem moduler og teori/praksis med rammer for øget studenteraktivitet, oplevelse af relevans, sammenhæng og faglig fordybelse gn.: - Øget praksistilknytning - Afprøvning af didaktisk proces i mindre sekvenser som iterative forløb: planlægning af undervisning i samarbejde mellem læreruddannelse og skole, gennemførelse af forløb i skolen/med elever på læreruddannelsen eller med hinanden på læreruddannelsen mv. - Øget udstrakt praktik - Projektorientering, bl.a. fælles studieprod.	Simon Iversen (sniv) Mette Beck (mebe) Kathrin Bock (kboc) Kirsten Rosholm (kiro)	LIS
Udvikling af didaktiske design med fokus på blended Learning, studieintensitet og transformativ processer	Danskfaggruppen vil udvikle studieaktiviteter, der kan understøtte de studerendes studieintensitet, når der arbejdes med Blended Learning. I forlængelse heraf arbejdes der ligeledes med de studerendes digitale kompetencer. Faggruppen vil i dette LULAB afprøve mulighederne for at bygge bro mellem den netbaserede læreruddannelse og den undervisning, der foregår på de to uddannelsesstationer.	Hanne Fabrin (hafa) Winnie Østergaard (winn) Karen Elise Krogh (ed) Bente Moesgaard (bmo)	LIN
Aktionsbaseret BA projekt	”Det aktionslæringsbaserede bachelorprojekt” er et uddannelsesdidaktisk design ift. de studerende arbejde med bachelorprojektet. Aktionslæring bliver grundlag for eksperimenter og undersøgelser i skolens praksis. Forløbet binder BA-modulerne sammen med det endelige bachelorprojekt. Projektet har været gennemført som pilotforløb med 2 gennemløb, derfor er hensigten nu at lave en bredere implementering i bachelormodulerne i studieåret 2019-2020.	Carsten Høy (ch) Karen Hedegaard (karh)	LIN
Den gode lærer	Projektet at facilitere sammenhænge mellem PL-modulerne via praksisrelaterede øvelsesrum, fællesskabende didaktik, vejledning og projektorgeriserede opgaver. Det første år vil der være fokus etablering og afprøvninger af praksisrelaterede øvelsesrum i LIS og AUK på et hold på den netbaserede Læreruddannelsen, samt værdien af et styrket samarbejde mellem underviserne på de to moduler (fællesskabende didaktik). Samarbejdet styrkes organisatorisk af, at der indføres en fælles modulafslutning på LIS og AUK.	Lise Sommer (lsom) Mehran Mardoukhi (mema) Søren Højris (sohj)	LIN
Re-think Teaching Lab	Teaching Lab (TL) er et kontinuerlig og eksperimenterende samarbejde med praksis. LU13 kalder imidlertid på en gentænkning af (TL) Det er det, som dette LULAB skal arbejde med. Centralt i TL står laboratorietænkning, hvor de studerendes	Karen Hedegaard (karh) Elise Krogh (ed)	LIN

	<p>lærerfaglige udvikling formes i mødet mellem praksisfeltet og læreruddannelsens fag, og hvor undervisere på læreruddannelsen samarbejder om undervisningen og udvikling af de studerendes kompetencer. Gentænkningen centrerer sig omkring en ambitiøs uddannelses- og læringskultur og professionsdidaktik, med et tættere samarbejde om synergiskabelse ml. pl-fagene og undervisningsfagene samt en progression i professionsrelevante studiekompetencer.</p>		
Iris Connect og praktikprøven	<p>Dette LULAB ønsker udforske brugen Iris Connect i forbindelse med praktikken og praktikprøven. Der udarbejdes en Iris Connect i samarbejde med 2-4 studerende, der kan fungere som prototype for praktikprøverne. Arbejde forberedes og gennemføres i modulerne AUK og LIS på uddannelsesstationen i Holstebro. Derved sikres, at alle studerende på holdet kommer til at stifte bekendtskab med arbejdsmetoden.</p>	Hilmar Laursen (hil) Carsten Høy (ch)	LIN
DTS-Randers	<p>I et forløb mellem lærer- og pædagoguddannelsen har studerende fra de to uddannelser været i et praksisforløb sammen. Forløbet har handlet om læringsaktiviteter i SFO, hvor de studerende på tværs af uddannelserne har planlagt, gennemført og efterbehandlet forløbet. De lærerstuderende besøgte de pædagogstuderende i deres praktik, hvor de afviklede deres læringsaktivitet. Forud for praksisforløbet, havde de studerende fælles forberedelse, hvor de bl.a. arbejdede med teorier og udfordringer i forbindelse med tværprofessionelt samarbejde.</p>	Mehran Mardoukhi (mema) Søren Højris (sohj)	LIN
Bevægelse i historie	<p>Udvikling af historiedidaktikken praktisk og teoretisk med fokus på bevægelse i undervisningen og samspil mellem undervisning inde og ude (tillempet udeskole) i samarbejde med udvalgte skoleklasser.</p>	Henrik Smedegaard Larsen (hsla)	LISK
Morgensang	<p>Et mindre projekt der handler om at udvikle et 'morgensangs-team' af studerende, som på sigt kan varetage en ugentlig morgensang i atrium B på Campus C. Teamet skal udvælge og begrunde sange til hele året, samt udvikle en øvepraksis både individuelt og med makker. I teamet diskuteres bl.a. tekst, årstid, kontekst, relevans, udførelse, fortolkning.</p>	Birgit Nielsen (bi) Erik Lyhne (ly)	LiA